

LIGJ
Nr. 48/ 2018

PËR DISA SHITESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 69/ 2012, "PËR SISTEMIN
ARSIMOR PARAUNIVERSITAR NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË",
TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,
KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
VENDOSI:

Në ligjin nr. 69/ 2012, "Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar, bëhen shtesat dhe ndryshimet e mëposhtme:

Neni 1

Në nenin 2, pas pikës 23 shtohen pikat 24 e 25 me këtë përmbajtje:

"24. "Certifikimi i drejtuesve të institucioneve arsimore parauniversitare" është procesi i pajisjes së tyre me certifikatë për drejtimin dhe administrimin e institucionit arsimor parauniversitar, pas trajnimit të kryer në institucionin përkatës, të ngarkuar për këtë qëllim.

25. "Portali "Mësues për Shqipërinë"" është platformë online, ku kandidatët për mësues në sistemin e arsimit parauniversitar regjistrohen për të marrë pjesë në konkurrim për një pozicion të lirë pune. Kjo platformë realizon renditjen e kandidatëve, bën shpalljen e vendeve të lira dhe procesin e pranimit të kandidatëve për mësues në pozicionin e lirë të punës në institucionet e arsimit parauniversitar."

Neni 2

Neni 25 ndryshohet si më poshtë:

"Neni 25

Funksionet kryesore të ministrisë dhe institucioneve të saj të varësisë

1. Funksionet kryesore të ministrisë janë:

- a) zhvillimi i sistemit arsimor parauniversitar, nëpërmjet hartimit të politikave, programeve dhe projekteve të zhvillimit;
- b) hartimi, zbatimi dhe vlerësimi i ndikimit të kuadrit rregullator të sistemit arsimor parauniversitar;
- c) bashkëpunimi i ndërsjellë me institucionet, nëpërmjet marrëveshjeve dhe kontratave;
- ç) përcaktimi i standardeve për politikën licencuese dhe kontrolluese të arsimit;
- d) financimi i sistemit arsimor parauniversitar, duke hartuar e zbatuar politikën e financimit, duke përcaktuar prioritete dhe kërkuar burime e forma të ndryshme financimi, që do të bënin të mundur realizimin e zhvillimit të arsimit, në përputhje me rregullat e përcaktuara.

2. Funksionet kryesore të institucioneve të varësisë janë:

- a) sigurimi i zbatimit të politikave dhe programeve të hartuara nga ministria në arsimin parauniversitar;
- b) sigurimi dhe mbikëqyrja e cilësisë së sistemit të arsimit parauniversitar;
- c) menaxhimi i projekteve dhe lëvrimi i produkteve e shërbimeve në arsimin parauniversitar.

3. Institucionet e varësisë të ministrisë përgjegjëse për arsimin, të cilat do të kryejnë funksionet e përcaktuara në pikën 2, të këtij neni, krijohen me vendim të Këshillit të Ministrave, në bazë të këtij ligji dhe legjislacionit në fuqi në fushën e organizimit e të funksionimit të institucioneve të administratës shtetërore."

Neni 3

Neni 27 shfuqizohet.

Neni 4

Pas nenit 27 shtohet neni 27/ 1 me këtë përmbajtje:

"Neni 27/ 1

Shkolla e Drejtorëve

1. "Shkolla e Drejtorëve" është person juridik, që ka për qëllim zhvillimin profesional të drejtuesve dhe kandidatit për drejtues të institucionit arsimor parauniversitar, publik ose privat, administrimin e procesit

të trajnimit të detyrueshëm përgatitor për pajisjen me certifikatë për drejtimin e institucioneve arsimore parauniversitare dhe të trajnimit të vazhdueshëm të drejtuesve. Shkolla e Drejtorëve gëzon pavarësi drejtuese, administrative, financiare dhe teknike.

2. Organizimi dhe funksionimi i Shkollës së Drejtorëve, si dhe mënyra e trajnimit dhe certifikimit të drejtuesve të institucioneve arsimore parauniversitare përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit përgjegjës për arsimin.”.

Neni 5

Në nenin 28, pika 4, pas shkronjës “ç” shtohet shkronja “d” me këtë përmbajtje:

“d) nxënësit me aftësi të kufizuara.”.

Neni 6

Në nenin 29, pika 4 ndryshohet si më poshtë:

“4. Këshilli Kombëtar i Arsimit Parauniversitar kryesohet nga ministri dhe përbëhet nga gjashtëmbëdhjetë anëtarë, me këtë përbërje:

- a) përfaqësuesi i ministrisë përgjegjëse për financat;
- b) përfaqësuesi i ministrisë përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike;
- c) përfaqësuesi i ministrisë përgjegjëse për çështjet e mbrojtjes sociale;
- ç) përfaqësuesi i ministrisë përgjegjëse për diasporën;
- d) përfaqësuesi i shoqatës së bashkive me numrin më të madh të bashkive;
- dh) dy përfaqësues nga partnerët socialë;
- e) përfaqësuesi i Këshillit Kombëtar të Prindërve;
- ë) gjashtë personalitete të njohura për kontribute në fushën e arsimit e të shkencës dhe në jetën publike;

f) një përfaqësues nga shoqëria civile;

g) një përfaqësues nga institucionet e arsimit të lartë.

Përfaqësuesit në Këshillin Kombëtar të Arsimit Parauniversitar, sipas shkronjave “ë”, “f” dhe “g”, të këtij neni, zgjidhen me konkurrim publik.”.

Neni 7

Pas nenit 29 shtohet neni 29/ 1 me këtë përmbajtje:

“Neni 29/ 1

Këshilli Kombëtar i Prindërve

1. Këshilli Kombëtar i Prindërve është organ këshillimor dhe i pavarur, i cili përfaqëson interesat e prindërve në nivel kombëtar.

2. Këshilli Kombëtar i Prindërve përbëhet nga përfaqësues të këshillave rajonale të prindërve. Organizimi dhe funksionimi i Këshillit Kombëtar të Prindërve përcaktohet me udhëzim të ministrit përgjegjës për arsimin.”.

Neni 8

Neni 30 shfuqizohet.

Neni 9

Në nenin 38, pika 3 ndryshohet si më poshtë:

“3. Ministria dhe ministria përgjegjëse për financat miratojnë hapjen dhe mbylljen e llogarisë buxhetore apo llogarive në bankat e nivelit të dytë të një institucioni arsimor, publik. Institucionet arsimore publike, të miratuara, mbajnë llogari buxhetore në degën e thesarit të institucionit arsimor vendor përgjegjës për arsimin parauniversitar apo llogari në bankat e nivelit të dytë, për të ardhurat e krijuara nga vetë institucioni arsimor publik. Rregullat e administrimit financiar, për llogaritë buxhetore apo llogaritë në bankat e nivelit të dytë, përcaktohen me udhëzim të përbashkët të ministrit përgjegjës për arsimin dhe ministrit përgjegjës për financat.”.

Neni 10

Në nenin 42, pikat 3 dhe 7 ndryshohen si më poshtë:

“3. Pezullimi dhe revokimi i licencave të institucioneve arsimore private, që përmenden në pikën 2, të këtij neni, kryhen nga institucioni përgjegjës për licencimin, me vendim të ministrit. Në rast se institucioni arsimor privat ndërpret veprimtarinë me iniciativën e vet, atëherë paraqet kërkesë në institucionin përgjegjës për licencimin për revokimin vullnetar të licencës.

7. Institucioni arsimor privat e ndërpret veprimtarinë me iniciativën e vet vetëm në fund të vitit shkollor. Në rast se konstatohen shkelje të kriterëve të licencimit, të përcaktuara në këtë ligj, ministria revokon licencën e institucionit arsimor privat në çdo kohë dhe publikon vendimin për revokimin e licencës në Regjistrin Kombëtar të Licencave, Autorizimeve dhe Lejeve.”.

Neni 11

Në nenin 48, pikat 2 dhe 4 ndryshohen si më poshtë:

“2. Nxënësit e klasave të para, të dyta e të treta vlerësohen me fjalë dhe shprehje. Nxënësit e klasave të tjera vlerësohen me nota, numra të plotë nga katër deri në dhjetë, ku nota më e ulët kaluese është nota pesë, dhe vlerësimi përfundimtar shoqërohet me përshkrim.

4. Llojet e vlerësimit, rregullat e kalimit ose të përsëritjes së klasës, të njehsimit të notës vjetore lëndore dhe të notës mesatare të nxënësit, për një vit shkollor, përcaktohen me udhëzim të ministrit.”.

Neni 12

Në nenin 49 bëhen këto ndryshime:

1. Pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Vlerësimi i jashtëm i nxënësve realizohet nëpërmjet vlerësimit të arritjeve të nxënësve në arsimin fillor, provimeve kombëtare të arsimit bazë dhe provimeve të maturës shtetërore. Formë tjetër e vlerësimit të jashtëm është ajo me një numër të caktuar nxënësish.”.

2. Pas pikës 4 shtohet pika 5 me këtë përmbajtje:

“5. Ministria përgjegjëse për arsimin krijon regjistrin shtetëror të mësuesve të gjuhës shqipe e të kulturës shqiptare në diasporë si dhe pajis me certifikatë nxënësit pas përfundimit të programit të mësimin të gjuhës shqipe e të kulturës shqiptare në diasporë. Kriteret për krijimin e regjistrin shtetëror dhe dhënien e certifikatës miratohen nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit përgjegjës për arsimin.”.

Neni 13

Në nenin 50, pika 3 ndryshohet si më poshtë:

“3. Organizimi e zhvillimi i vlerësimit të arritjeve të nxënësve në arsimin fillor dhe i provimeve kombëtare të arsimit bazë rregullohen me udhëzim të ministrit.”.

Neni 14

Në nenin 55, pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Kandidati për drejtor dhe nëndrejtor i institucionit arsimor duhet të ketë, të paktën, kategorinë “Mësues i kualifikuar” dhe të jetë i pajisur me certifikatën e drejtuesit të institucionit arsimor parauniversitar. Certifikimi i kandidatit për drejtor dhe nëndrejtor i institucionit arsimor kryhet pas zhvillimit të trajnimit të detyrueshëm përgatitor në Shkollën e Drejtorëve, për drejtimin e institucionit arsimor. Drejtuesi i institucionit arsimor nuk mund të jetë anëtar i forumeve drejtuese të partive politike.”.

Neni 15

Pas nenit 55 shtohet neni 55/ 1 me këtë përmbajtje:

“Neni 55/ 1

Emërimi dhe shkarkimi i drejtorit të institucionit arsimor parashkollor

1. Drejtori i institucionit arsimor parashkollor emërohet nga kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore përkatëse, pas propozimit të dy kandidatëve që vlerësohen me konkurrim të hapur nga komisioni i vlerësimit. Komisioni i vlerësimit përbëhet nga një përfaqësues i njësisë së vetëqeverisjes vendore, kryetari i bordit të institucionit, kryetari i këshillit të prindërve të institucionit, një përfaqësues nga njësia arsimore vendore dhe një mësues i zgjedhur nga këshilli i mësuesve.

2. Kandidati për drejtor të institucionit arsimor parashkollor duhet të ketë, të paktën, pesë vjet përvojë pune si mësues, të jetë trajnuar e pajisur me certifikatën e drejtuesit të institucionit arsimor parauniversitar dhe të mos bëjë pjesë, pas emërimit, në forumet drejtuese të partive politike.

3. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore shkarkon drejtorin e institucionit arsimor parashkollor

publik për shkelje të dispozitave të këtij ligji dhe akteve nënligjore të tij, si dhe për shkelje të etikës e të sjelljes në institucion.

4. Emërimi dhe/ ose shkarkimi i drejtorit të institucionit arsimor parashkollor, privat kryhet sipas procedurave të përcaktuara nga vetë institucioni në rregulloren e tij. Kriteret e kualifikimit, të përcaktuara për drejtorin e institucionit arsimor parashkollor, publik, janë të njëjta edhe për drejtorin e institucionit arsimor parashkollor, privat.”.

Neni 16

Neni 57 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 57 Profesioni i mësuesit

1. Mësuesi për arsimin parashkollor duhet të ketë fituar diplomën e ciklit të parë “Bachelor”, që formon mësues të arsimit parashkollor.

2. Mësuesi për arsimin fillor duhet të ketë fituar diplomën e ciklit të parë “Bachelor” dhe diplomë të ciklit të dytë “Master Profesional”, që formon mësues të arsimit fillor, ose diplomë për arsimin fillor të ish-instituteve të larta pedagogjike.

3. Mësuesi për arsimin e mesëm të ulët dhe për arsimin e mesëm të lartë duhet të ketë fituar diplomën e ciklit të parë “Bachelor” në fushën/ lëndët e arsimit të mesëm të ulët dhe të arsimit të mesëm të lartë dhe diplomën e ciklit të dytë “Master” me 120 ECTS në fushën e mësuesisë, që lidhet me programin e studimit të ciklit të parë.

4. Profesionin e mësuesit mund të ushtrohet edhe nga individë që zotërojnë diplomë universitare të ciklit të parë dhe të dytë ose diplomë universitare të integruar, të ngjashme ose të përafërt me fushën/ lëndët e mësimdhënies në arsimin parauniversitar, dhe njohuri të certifikuar në formimin psikopedagogjik nga institucione të arsimit të lartë, që ofrojnë programe të studimeve të formimit të vazhduar.

Diplomat e njëvlershme, diplomat e ngjashme ose të përafërta me diplomat e sipërpërmendura të këtij neni në fushat/ lëndët e mësimdhënies në arsimin parauniversitar dhe kriteret për hapjen e programeve të studimeve të formimit të vazhduar në fushën psikopedagogjike përcaktohen me udhëzim të ministrit.

5. Mësuesi i arsimit fillor, i arsimit të mesëm të ulët dhe i arsimit të mesëm të lartë, mësuesi i shkollave të arsimit të orientuar, mësuesi i kulturës së përgjithshme në shkollat profesionale, mësuesi që punon me nxënësit me aftësi të kufizuara dhe mësuesi me diplomë të ngjashme ose të përafërt me diplomat në fushat/ lëndët e mësimdhënies në arsimin parauniversitar ushtron profesionin pasi:

a) të ketë kryer me sukses praktikën profesionale;

b) të ketë kaluar me sukses provimin e shtetit në fushën e formimit të tij, siç parashikohet në ligjin nr. 10 171, datë 22.10.2009, “Për profesionet e rregulluara në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe në aktet nënligjore të nxjerra në zbatim të tij.”.

Neni 17

Në nenin 60, pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Në institucionin arsimor publik, përfshirë dhe atë parashkollor, pranimi dhe emërimi i mësuesit në një vend të lirë pune mbështetet në parimin e meritës dhe të drejtën për zgjedhjen e institucionit arsimor. Emërimi i mësuesit bëhet nga drejtori i institucionit arsimor, sipas renditjes në portalin “Mësues për Shqipërinë”. Procedurat e pranimit e të emërimit të mësuesit në një vend të lirë pune, si dhe administrimi i portalit “Mësues për Shqipërinë” përcaktohen me udhëzim të ministrit.”.

Neni 18

Në nenin 63 bëhen këto ndryshime:

1. Në pikën 1, fjalët “integrim të plotë” zëvendësohen me fjalën “gjithëpërfshirje”.

2. Në pikën 2, fjalët “institucionet arsimore të specializuara” zëvendësohen me fjalët “institucionet e arsimit special”.

3. Pika 3 ndryshohet si më poshtë:

“3. Nxënësve me aftësi të kufizuara në dëgjim, shikim dhe komunikim u garantohej drejta e edukimit në gjuhën e shenjave, e drejta e përdorimit të shkrimit *Brail*, si dhe e mjeteve didaktike në formë elektronike, të specializuara në funksion të edukimit të tyre.”.

Neni 19

Në nenin 70, pika 6 shfuqizohet.

Neni 20

Në nenin 72, pas pikës 5 shtohet pika 6 me këtë përmbajtje:

“6. Personelit mësimdhënës, që ka përfunduar studimet universitare në ish-institutet e larta pedagogjike, diploma e përfituar i njihet si arsim i lartë, tetë semestra, për efekt page.”.

Neni 21

Kudo në ligj, emërtimi “njësi të qeverisjes vendore” zëvendësohet me emërtimin “njësi të vetëqeverisjes vendore”; emërtimi “Qendra Kombëtare e Licencimit” zëvendësohet me emërtimin “institucioni përkatës i licencimit”; emërtimi “Agjencia Kombëtare e Provimeve” zëvendësohet me emërtimin “institucioni përgjegjës për shërbimet arsimore”; emërtimi “Inspektorati Shtetëror i Arsimit” zëvendësohet me emërtimin “institucioni përgjegjës për sigurimin e cilësisë në arsimin parauniversitar” dhe emërtimi “njësitë arsimore vendore” zëvendësohet me emërtimin “institucioni arsimor vendor, përgjegjës për arsimin parauniversitar”.

Neni 22

Dispozita kalimtare

1. Kriteri i trajnimit dhe pajisjes me certifikatën e drejtuesit të institucionit arsimor parauniversitar, sipas nenit 14, të këtij ligji, hyn në fuqi 2 vjet nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

2. Kriteri i trajnimit dhe pajisjes me certifikatën e drejtuesit të institucionit arsimor parashkollor, sipas nenit 15, të këtij ligji, hyn në fuqi 4 vjet nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

3. Drejtorët dhe zëvendësdrejtorët e institucioneve arsimore parauniversitare, që janë në detyrë në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdojnë të kryejnë funksionin e tyre. Kriteret dhe procedurat për kualifikimin, trajnimin dhe certifikimin e drejtorëve e zëvendësdrejtorëve në detyrë, për periudhën deri në plotësimin e kriterëve, sipas pikave 1 dhe 2, të këtij neni, përcaktohen me udhëzim të ministrit.

Neni 23

Aktet nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave për nxjerrjen e akteve nënligjore në zbatim të neneve 2, 4 dhe 12, brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

2. Ngarkohet ministri përgjegjës për arsimin për nxjerrjen e akteve nënligjore në zbatim të neneve 7, 9, 11, 13, 16, 17 e 22, brenda 9 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 24

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 23.7.2018

Shpallur me dekretin nr. 10862, datë 2.8.2018 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Ilir Meta